

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗА П О В Е Д

№ РД 09 – 865/29.04.2020 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на първа степен на професионална квалификация за специалност код **6230603** „Дивечовъдство“ от професия код **623060** „Работник в горското стопанство“ от професионално направление код **623** „Горско стопанство“.

X

Красимир Вълчев
Министър

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ

НА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

	Код по СППОО	Наименование
Професионално направление	623	„ГОРСКО СТОПАНСТВО”
Професия	623060	„РАБОТНИК В ГОРСКОТО СТОПАНСТВО”
Специалност	6230603	„ДИВЕЧОВЪДСТВО”

Утвърдена със Заповед № РД 09 – 865/29.04.2020 г.

София, 2020 г.

I. ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавния изпит за придобиване на **първа** степен на професионална квалификация по специалност код **6230603** „Дивечовъдство“ от професия код **623060** „Работник в горското стопанство“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на първа степен по изучаваната професия „Работник в горското стопанство“, специалност „Дивечовъдство“.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от (ЗПОО) и чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Националната изпитна програма включва:

- за частта по теория на професията – десет изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема и указание за разработване на писмен тест по всяка изпитна тема;
- за частта по практика на професията - указание за съдържанието на индивидуалните задания;
- критериите за оценяване на резултатите от обучението;
- система за оценяване;
- препоръчителна литература.
- Приложения:
 - а. Примерен изпитен билет.
 - б. Примерно индивидуално задание
 - в. Примерно указание за разработване на писмен тест.

Държавният изпит – част по теория на професията, се провежда като писмен изпит по една и съща изпитна тема за учениците и/или за обучаваните за дадено училище или обучаваща институция.

Училището/обучаващата институция въз основа на писмено заявено желание на обучаемите по чл. 3, ал. 11 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация може да организира провеждането на държавния изпит – част по теория на професията, като писмен тест.

С изпитната тема или изпитния тест се проверява задължителното за усвояване и контрол учебно съдържание на равнища „Знание“, „Разбиране“ и „Приложение“, като броят и равнището на всяка задача са определени към критериите за оценка за всяка изпитна тема.

При избран от училището/обучаващата институция вариант на провеждане на изпита с писмен тест въз основа на критериите за оценка към всяка изпитна тема се съставят тестовите задачи.

Всяка тестова задача задължително съдържа глагол (при възможност започва с глагол), изразяващ действието, което трябва да извърши ученикът, и показващ равнището по таксономията на Блум, еталона на верния отговор и ключ за оценяване - пълния отговор, за който се получават максимален брой точки, съобразно равнището на задачата, определени в таблицата за критериите за оценка на всяка изпитна тема.

Към всеки тест се разработва:

1. Указание за работа, която включва:

- целта на теста - какви знания и умения се оценяват с него;
- представяне и описание на теста - брой задачи, типология (задачи със свободен отговор; задачи за допълване/съотнасяне; задачи с избран отговор) и начин на работа с тях;
- продължителност на работа с теста;
- начин на оценяване на резултатите от теста.

2. Методически указания за комисията по оценяване:

Всеки член на комисията по оценяване получава тестовите задачи, еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

За оценката на писмена работа по изпитна тема комисията по оценяване на изпита – част по теория на професията, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира определеният брой присъдени точки.

За оценката на писмения тест комисията използва еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

Чрез държавния изпит – част по практика на професията и специалността, се проверяват и оценяват професионалните умения и компетентности на обучаваните, отговарящи на първа степен на професионална квалификация. Изпитът се провежда по индивидуални задания и критерии за оценяване, изготвени от комисията за провеждане и оценяване на изпита - част по практика на професията. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с един повече от броя на явяващите се в деня на изпита.

III. ИЗПИТНИ ТЕМИ

Изпитна тема № 1: ЛОВНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Общо понятие за дивеч и видове дивеч. Правна характеристика на понятието „ловуване“. Предмет и задачи на лова. Обща характеристика и тенденции в развитието на ловната площ на Република България. Срокове за ловуване на основните видове дивеч – благороден елен, елен лопатар, сърна и дива свиня. Нарушения по Закона за лова и опазване на дивеча и Правилника за прилагането му.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Изяснява съдържанието на понятието „дивеч“ и класифицира видовете дивеч според Закона за лова и опазване на дивеча и Правилника за прилагането му.	16
2.	Описва всички действия, които обхващат понятието „ловуване“ съгласно Закона за лова и опазване на дивеча.	12
3.	Изяснява предмета на лова и изброява по-важните задачи на лова.	12
4.	Прави кратка характеристика и посочва основните тенденции в развитието на ловната площ в страната.	16
5.	Посочва сроковете за ловуване на благородния елен, елена лопатар, сърната и дивата свиня по пол и възраст съгласно Закона за лова и опазване на дивеча.	22
6.	Разглежда нарушенията, свързани със Закона за лова и опазване на дивеча и Правилника за прилагането му	22
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 2: УСЛОВИЯ ЗА РАЗВЪЖДАНЕ НА ДИВЕЧА

Характеристика на понятието „развъждане на дивеч“. Климатични условия. Хранителна база. Защитни условия. Условия за размножаване. Осигуряване на спокойствие.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Прави характеристика на понятието „развъждане на дивеч“.	20
2.	Описва климатичните условия като фактор за успешно развъждане на дивеча.	14
3.	Описва хранителната база като фактор за успешно развъждане на дивеча.	16
4.	Описва защитните условия като фактор за успешно развъждане на дивеча.	26

5.	Описва условията за размножаване като фактор за успешно развъждане на дивеча.	24
6.	Описва осигуряването на спокойствие като фактор за успешно развъждане на дивеча.	20
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 3: МЕСТООБИТАНИЯ НА ДИВЕЧА

Характеристика на понятието „местообитание на дивеча“. Горски местообитания. Открити местообитания. Смесени местообитания. Крайводни местообитания. Скални местообитания.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Прави характеристика на понятието „местообитание на дивеча“.	16
2.	Описва горските местообитания.	20
3.	Описва откритите местообитания.	20
4.	Описва смесените местообитания.	16
5.	Описва крайводните местообитания.	14
6.	Описва скалните местообитания.	14
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 4: ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕСТЕСТВЕНАТА ХРАНИТЕЛНА БАЗА ЗА ДИВЕЧА

Сравнение на естествената хранителна база в гората и полето. Лесовъдско стопанисване за подобряване на хранителната база. Мероприятия за подобряване на горските поляни и ливади. Предназначение и видове дивечови ниви. Основни изисквания при създаване на дивечови ниви. Нормативи за количеството на дивечовите ниви.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Сравнява естествената хранителна база в различните местообитания.	16
2.	Изброява конкретни лесовъдски мероприятия, които спомагат за подобряване на хранителната база.	14
3.	Посочва подходящи мероприятия за подобряване на горските поляни и ливади.	14
4.	Аргументира необходимостта от създаване на дивечови ниви и посочва техните видове.	16
5.	Разглежда основните изисквания при създаване на дивечови ниви.	20
6.	Представя нормативи за количеството на дивечовите ниви по райони.	20
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 5: ФУРАЖНА БАЗА ЗА ДИВЕЧА

Подхранване на дивеча - необходимост. Груби фуражи. Концентрирани фуражи. Сочни фуражи. Норми за подхранване на основни видове дивеч (благороден елен, елен лопатар, сърна, дива свиня). Срокове за подхранване на основни видове дивеч (благороден елен, елен лопатар, сърна, дива свиня).

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Аргументира необходимостта от подхранване на дивеча.	12
2.	Описва грубите фуражи и изброява видовете.	12
3.	Описва концентрираните фуражи и изброява видовете.	18
4.	Описва сочните фуражи и изброява видовете.	18
5.	Посочва препоръчителни норми за подхранване на основни видове дивеч у нас (благороден елен, елен лопатар, сърна, дива свиня).	20
6.	Посочва препоръчителни срокове за подхранване на основни видове дивеч у нас (благороден елен, елен лопатар, сърна, дива свиня).	20
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 6: ЛОВНОСТОПАНСКИ СЪОРЪЖЕНИЯ

Ловностопански съоръжения – необходимост и изисквания. Чакала. Хранилки. Солища. Калища. Водопоища.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Аргументира необходимостта от ловностопански съоръжения и посочва изискванията при създаването им.	20
2.	Описва чакалата.	16
3.	Описва хранилките.	16
4.	Описва солищата.	16
5.	Описва калищата.	16
6.	Описва водопоищата.	16
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 7: НАЧИНИ И МЕТОДИ НА ЛОВУВАНЕ

Индивидуален лов. Групов лов. Лов чрез издебване. Лов чрез причакване. Лов чрез примамване. Лов чрез гонка.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Прави характеристика на индивидуалния лов.	20
2.	Прави характеристика на груповия лов.	16
3.	Прави характеристика на лов чрез издебване.	14
4.	Прави характеристика на лов чрез причакване.	14
5.	Прави характеристика на лов чрез примамване.	16
6.	Прави характеристика на лов чрез гонка и изброява видовете гонки.	20
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 8: ЛОВНО ОРЪЖИЕ

Класификация на видовете ловно оръжие. Гладкоцевно ловно оръжие. Набразденоцевно ловно оръжие. Ловни боеприпаси. Правила за безопасност при работа с ловни средства. Правила за безопасност по време на лов.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Прави класификация на видовете ловно оръжие по различни признаци.	12
2.	Описва гладкоцевното ловно оръжие.	16
3.	Описва набразденоцевното ловно оръжие.	16
4.	Прави характеристика на ловните боеприпаси.	20
5.	Посочва по-важните правила за безопасност при работа с ловни средства.	20
6.	Посочва по-важните правила за безопасност по време на лов.	16
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 9: ШАРАНОВО РИБОВЪДНО СТОПАНСТВО

Сем. Шаранови - характеристика. Шаран – биология, морфологични особености и екологични изисквания. Избор на място за шараново рибовъдно стопанство. Устройство на пълносистемно шараново стопанство. Изкуствено подхранване на шарана. Производствен цикъл в шараново стопанство.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Прави кратка характеристика на сем. Шаранови.	14
2.	Описва биологията, морфологичните особености и екологичните изисквания на шарана.	20
3.	Посочва изискванията при избор на място за шараново стопанство.	16
4.	Представя примерно устройство на пълносистемно шараново стопанство.	20
5.	Посочва месеците от годината за изкуствено подхранване на шарана.	12
6.	Прави кратка характеристика на производствения цикъл в шараново стопанство.	18
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 10: ПЪСТЪРОВО РИБОВЪДНО СТОПАНСТВО

Сем. Пъстървови - характеристика. Речна пъстърва – биология, морфологични особености и екологични изисквания. Американска пъстърва – предимства в сравнение с речната. Избор на място за пъстървово рибовъдно стопанство. Устройство на пълносистемно пъстървово стопанство. Производствен цикъл в пъстървово стопанство.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Прави кратка характеристика на сем. Пъстървови.	14
2.	Описва биологията, морфологичните особености и екологичните изисквания на речната пъстърва.	20
3.	Описва предимствата на американската пъстърва в сравнение с речната пъстърва.	20
4.	Посочва изискванията при избор на място за пъстървово стопанство.	16
5.	Представя примерно устройство на пълносистемно пъстървово стопанство.	10
6.	Прави кратка характеристика на производствения цикъл в пъстървово стопанство.	20
	Общ брой точки:	100

IV. УКАЗАНИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ЗАДАНИЯ

1. Указания за съдържанието на индивидуалните задания

Индивидуалното задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване трите имена на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, крайния срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните задания се изготвят от комисията за провеждане и оценяване на изпита част по практика на професията и специалността в училището/обучаващата институция. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

Примерно индивидуално задание 1:

Подхранване на благороден елен.

Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

Определяне на броя хранодни за благороден елен.

Определяне на необходимото количество фураж (груб, концентриран и сочен).

Определяне на необходимите минерални вещества.

Определяне на необходимия брой ловностопански съоръжения за подхранване на дивеча.

2. Критерии за оценяване

За всяко индивидуално задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, разработва показатели по критериите, определени в таблицата. Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя.

Пример:

№	Критерии	Показатели	Максимален брой точки	Тежест
1	Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда.	1.1. Избира и използва правилно лични предпазни средства. 1.2. Правилно и по безопасен начин употребява предметите и средствата на труда.		да/не

	<i>Забележка: Този критерий няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2).</i>	<i>1.3. Разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа, и дефинира, и спазва предписания за своевременна реакция. 1.4. Описва дейностите за опазване на околната среда, свързани с изпитната му работа, включително почистване на работното място.</i>		
2.	Ефективна организация на работното място.	<i>2.1. Подреденост на инструменти, пособия и материали, осигуряваща удобство и точно спазване на технологията. 2.2. Целесъобразна употреба на материалите. 2.3. Работа с равномерен темп за определено време.</i>	2 2 1	5
3.	Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията.	<i>3.1. Обяснява работата си при спазване на йерархична подчиненост от други лица. 3.2. Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с изпитното задание (материали, инструменти, лични предпазни средства).</i>	3 2	5
4.	Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание.	<i>4.1. Преценява типа и вида на необходимите материали, детайли и инструменти според изпитното задание. 4.2. Правилно подбира количеството и качеството на необходимите материали, детайли и инструменти.</i>	2 3	20
5.	Спазване на технологичната последователност на операциите според индивидуалното задание.	<i>5.1. Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите. 5.2. Спазва технологичната последователност на операциите в процеса на работа.</i>	3 2	20
6.	Качество на изпълнението	<i>6.1. Всяка завършена операция</i>		

	на индивидуалното задание. Изчерпателност на разработката.	<i>съответства на изискванията на съответната технология. 6.2. Крайният продукт съответства на зададените технически параметри. 6.3. Изпълнява задачата в поставения срок.</i>	8 8 4	30
7.	Самоконтрол и самопроверка на изпълнението на индивидуалното задание.	<i>7.1. Осъществява операционен контрол – при избора на материали, изделия и инструменти и при изпълнение на конкретни дейности. 7.2. Контролира техническите показатели - текущо и окончателно. 7.3. Оценява резултатите, взема решение и отстранява грешките. 7.4. Прави оптимален разчет на времето за изпълнение на изпитното задание.</i>	1 1 1 2	5
8.	Защита на извършения технологичен процес, монтаж (ремонт), настройка на уреда (машина/апарат и др.) или защита на изработения проект или защита на качествата на готовото изделие.	<i>8.1. Може да представи и обоснове приетия вариант на решение /изпълнение на практическото задание. 8.2. Демонстрира добра техника на презентирание.</i>	10 5	15
		Общ брой точки:	100	

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на първа степен на професионална квалификация по специалността **6230603 „Дивечовъдство“**, професия код **623060 „Работник в горското стопанство“** е в точки, както следва:

- част по теория на професията - максимално 100 точки;
- част по практика на професията - максимално 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е в съотношение - 30 процента частта по теория на професията и 70 процента частта по практика на професията от общия брой точки.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се изчислява, както следва:

Окончателна оценка в брой точки = $0,3 \times$ получения брой точки от част по теория на професията + $0,7 \times$ получения брой точки от част по практика на професията

Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки \times 0,06.

(5) Окончателната оценката от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател слаб;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател среден;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател добър;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател много добър;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател отличен.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Ботев, Н., Ив. Колев, Н., Нинов, Цв. Цветков. Ловно стопанство, Дивечознание и Рибовъдство. Матком, 2004.
2. Ботев, Н., Н. Нинов. Ловно стопанство. Мартилен, 1992.
3. Бояджиев, Н., Ив. Колев. Рибовъдство. ИК при ЛТУ, 1996.
4. Бояджиев, Н. Рибовъдство – практическо ръководство. София, 2009.
5. Бояджиев, Н. Биология, технологии и болести по рибите (първа и втора част). ИК при ЛТУ, 2005.
6. Михайлов, Хр. Организация и управление на ловното стопанство. Астала ООД, 2017.
7. Нинов, Н., Хр. Михайлов. Ловно стопанство. Балкани, 2019.
8. Нинов, Н., Хр. Михайлов, Ст. Стоянов. Книгата на младия ловец.
9. Обретенов, А. Развъждане на дивеч. Нова звезда, 2010.
10. Обретенов, А., Д. Русев, П. Янакиев. Право на лов. Нова звезда.
11. Наредба №7/23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване – ДВ, бр. 88/08.10.1999 г.; изм. бр. 48 от 13.06.2000 г.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. инж. Стефан Шулев – НППГС „Христо Ботев“, гр. Велинград
2. инж. Надежда Ганчева – НППГС „Христо Ботев“, гр. Велинград
3. инж. Найден Петров – НППГС „Христо Ботев“, гр. Велинград
4. инж. Вергиния Иванова – НППГС „Христо Ботев“, гр. Велинград
5. инж. Цветан Чечев – НППГС „Христо Ботев“, гр. Велинград
6. инж. Ирина Ачева – НППГС „Христо Ботев“, гр. Велинград
7. инж. Филип Устабашиев – НППГС „Христо Ботев“, гр. Велинград
8. инж. Радослав Ангелов – ЛППГ, гр. Берковица
9. инж. Георги Николов – ЛППГ, гр. Берковица

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

а) Примерен изпитен билет

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН

НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

по специалността код 6230603 „Дивечовъдство“

професия код 623060 „Работник в горското стопанство“

Изпитен билет №.....

Изпитна тема:

(изписва се точното наименование на темата)

.....
Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

б) Примерно индивидуално задание

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ - ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН
НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

по специалността код 6230603 „Дивечовъдство“

професия код 623060 „Работник в горското стопанство“

И н д и в и д у а л н о з а д а н и е №.....

На ученика/обучавания

(трите имена на ученика/обучавания)

отклас/курс,

начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:

1. Да се

(вписва се темата на изпитното задание)

.....

1. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....

.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН:

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

в) Примерно указание за работа за учениците/курсистите и примерни тестови задачи с еталон за оценяване и ключ на верните отговори

Указание за работа

Уважаеми ученици/курсисти,

Вие получавате тест, който съдържа... задачи с различна трудност с максимален брой точки – 100. За всеки Ваш отговор ще получите определен брой точки, показан в долния десен тъгъл след всяка задача.

Целта на теста е да се установи равнището на усвоените от Вас знания и умения, задължителни за усвояване и контрол за придобиване на първа степен на професионална квалификация по специалността код **6230603** „Дивечовъдство“, професия код **623060** „Работник в горското стопанство“.

Отбелязването на верния според Вас отговор при задачите с избран отговор е чрез знак **×**, а за другите типове задачи начина на отговор е описан в задачата.

При отбелязване на отговор, който искате да промените, оградете в кръгче грешното отбелязване и се подпишете пред него.

Някои задачи изискват не само познаване на учебния материал, но и логическо мислене, затова четете внимателно условията на задачите, преди да посочите някой отговор.

Не отделяйте много време на въпрос, който Ви се струва труден, върнете се на него по-късно, ако Ви остане време.

Тестът е анонимен с продължителност... астрономически часа.

ЖЕЛАЕМ ВИ УСПЕХ !

г) Разработване на тест

1. Примерна матрица на целите

Броят и равнището на тестовите задачи по всеки критерий се определят съобразно равнището, на което трябва да бъде усвоено съответното учебно съдържание, като общият брой задачи по всеки критерий трябва да носи максималния брой точки.

Примерни равнища по Таксономия на Лемке – Блум

Равнище	Характеристика	Глаголи
I. Знание 0 - 2 точки	Възпроизвеждане и разпознаване на информация за понятия, факти, дефиниции	Дефинира, описва, посочва, изброява, очертава, възпроизвежда, формулира, схематизира
II. Разбиране 0 - 4 точки	Извличане на съществен смисъл от изучаваната материя. Интерпретация и трансформиране на информацията с цел нейното структуриране.	Преобразува, различава, обяснява, обобщава, преразказва, решава, дава пример за..., сравнява
III. Приложение 0 - 6 точки	Пренос на нови знания и умения при решаване на проблемна или аварийна ситуация. Способност за използване на усвоената информация и формираните умения	Изчислява, демонстрира, открива, модифицира, разработва, свързва, доказва

2. Примерна матрица на писмен тест по изпитна тема № 1

Разработва се от комисията за подготовка и оценяване на изпита - част по теория на професията като към таблицата за критерии за оценка по всяка тема се разписват графи 3, 4 и 5.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Максимален Брой точки	Брой тестови задачи по равнища		
		I	II	III
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1. Изяснява съдържанието на понятието „дивеч“ и класифицира видовете дивеч според Закона за лова и опазване на дивеча и Правилника за прилагането му	16	1	2	1
2. Описва всички действия, които обхващат понятието „ловуване“ съгласно Закона за лова и опазване на дивеча	12	1	1	1
3. Изяснява предмета на лова и изброява по-важните задачи на лова	12	1	1	1
4. Прави кратка характеристика и посочва основните тенденции в развитието на ловната площ в страната	16	1	2	1
5. Посочва сроковете за ловуване на благородния елен, елена лопатар, сърната и дивата свиня по пол и възраст съгласно Закона за лова и опазване на дивеча	22		1	3

6. Разглежда нарушенията, свързани със Закона за лова и опазване на дивеча и Правилника за прилагането му	22		1	3
Общ брой задачи: 22		4	8	10
Общ брой точки:	100	8	32	60
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ 				

3. Според типа на отговора тестовите въпроси и задачи, които е препоръчително да използвате, са от следните основни групи:

- **1-ва група: въпроси и задачи със свободен отговор;**
 - Въпроси и задачи за свободно съчинение;
 - Въпроси и задачи за тълкуване;
- **2-ра група: въпроси и задачи за допълване (с полуоткрит отговор);**
 - Въпроси и задачи за допълване на дума или фраза, или елемент от чертеж/схема;
 - Въпроси и задачи за заместване;
- **3-та група: въпроси и задачи с избран отговор**
 - Задачи с един или повече верни отговори;
 - Въпроси за избор между вярно и грешно.

4. Примерна тестова задача от равнище „Знание“

Посочете кой от изброените фуражи се отнася към групата на **грубите**.

max 2 т.

- а) силажи
- б) сено
- в) клубеноплодни
- г) кореноплодни
- д) сочноплодни
- е) зелени растения

Еталон на верния отговор: б)

Ключ за оценяване:

Отговор б) – 2 точки

Всички останали отговори – 0 точки

При посочени повече от един отговор – 0 точки

5. Примерна тестова задача от равнище „Разбиране“

Ако препоръчителната дневна норма за подхранване с груб фураж е 2,5 кг, посочете за кой вид дивеч е подходяща?

а) благороден елен

б) елен лопатар

в) сърна

max 4 т.

Еталон на верния отговор: а)

Ключ за оценяване:

Отговор а) – 4 точки

Всички останали отговори – 0 точки

При посочени повече от един отговор – 0 точки

6. Примерна тестова задача от равнище „Приложение“

Избройте подходящи мероприятия за подобряване на горските поляни и ливади.

.....
.....
.....
.....

max 6 т.

Еталон на верния отговор и ключ за оценяване:

- ежегодно пролетно почистване от сухи треви, бурени и друга нежелана растителност – 1.5 т.
- подобряване на тревния състав – 1.5 т.
- торене – 1.5 т.
- дрениране и отводняване – 1.5 т.